

ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัล

เลขที่ 144

วันที่ 30 ต.ค. 2566

เวลา 9.14

ห้องอธิบดี

เลขที่รับ 3458

วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๖๖

เวลา ๑๔:๒๐:๖๖

กรมการแพทย์แผนไทยและ

การแพทย์ทางเลือก

5894

วันที่ 26 ต.ค. 2566

เวลา 13.21

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวิชาการและแผนงาน ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัล โทร. ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๓๙ (๒๓๐๙)

ที่ สธ ๐๔๐๙/๑๗๑๘๔

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติใช้แนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ด้วยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดได้ถือปฏิบัติและนำไปจัดทำแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ กองวิชาการและแผนงาน ดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งแนวปฏิบัติดังกล่าว รายละเอียด ตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ขออนุมัติใช้แนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวรัชนา จันทร์เกษา)

ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

อนุมัติ

(นายวีศิลป์ วิษณุโยธิน)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก

๒๖ ต.ค. ๒๕๖๖

แนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วยงานภายใต้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประกอบด้วย ดังนี้

๑. หน่วยงานตามกฎหมาย ๘ หน่วยงาน

๑. กลุ่มตรวจสอบภายใน
๒. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๓. กองวิชาการและแผนงาน
๔. สถาบันการแพทย์แผนไทย
๕. กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย
๖. สำนักงานเลขานุการกรม
๗. กองการแพทย์ทางเลือก
๘. กองพัฒนาฯแผนไทยและสมุนไพร

๒. หน่วยงานจัดตั้งภายใต้ ๔ หน่วยงาน

๑. กองกฎหมาย
๒. กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
๓. โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์สมมาน
๔. สำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

มีผลบังคับใช้กับข้าราชการ พนักงาน ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงบุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการคุ้มครอง

๒.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหน่วยงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ในสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึง ผู้มาสมัครงาน ฝึกงาน หรือทดลองปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๒ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาติดต่องาน

เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาติดต่องาน สมัครงาน การทำธุรกรรม เช่น การขอใบอนุญาตต่าง ๆ การดำเนินติดตาม เช่น การทำสัญญาไว้จ้าง สัญญาซื้อขายรวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยงานที่ทำสัญญาหรือทำงานให้กับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๓ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ

เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาติดต่อเพื่อรับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่หน่วยบริการ สุขภาพของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกรณี ที่บุคลากรของหน่วยบริการสุขภาพของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกออกใบให้บริการนอกราชอาณาเขต หน่วยบริการในพื้นที่ที่รับผิดชอบและข้อมูลการใช้บริการสุขภาพทางดิจิทัล

ส่วนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัด

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล "เท่าที่จำเป็น" สำหรับ การให้บริการตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างเคร่งครัด เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจธำรงไว้ด้วยความระมัดระวัง มอบให้แก่กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะด้านการสาธารณสุข หรือประโยชน์สาธารณะที่สำคัญอื่น ๆ เป็นต้น โดยกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้เปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยไม่ชอบ และจะทบทวนมาตรการ ดังกล่าวเมื่อมีความจำเป็นหรือเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนที่ ๔ วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล

๔.๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อการดำเนินงานในพันธกิจต่าง ๆ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรวมทั้งเพื่อการศึกษาวิจัย หรือการจัดทำสถิติที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะบันทึกวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนบุคคลในขณะที่มีการรวบรวมและจัดเก็บ รวมถึงการนำข้อมูลนั้นไปใช้ในภายหลัง และหากมีการเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะจัดทำบันทึกแก้ไข

เพิ่มเติมไว้เป็นหลักฐาน หากมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ตามที่เคยได้แจ้งไว้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะแจ้งให้ทราบในส่วนบุคคลทราบตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๕ การกำกับดูแลการเก็บรวบรวม ใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

๕.๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะกำกับดูแลให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่หรือไม่ได้รับมอบหมายเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล นำไปใช้ประโยชน์ เปิดเผย แสดง หรือทำให้ปรากฏในลักษณะอื่นใด แก่บุคคลอื่นนอกเหนือวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ เว้นแต่กรณีที่กฎหมายอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูลได้

๕.๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลโดยไม่มีฐานการประมวลผลข้อมูลโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่อาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เช่น การเปิดเผยต่อหน่วยงานราชการ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่กำกับดูแล รวมถึงในกรณีที่มีการร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

๕.๓ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อาจใช้เทคโนโลยีคุกกี้ (Cookies) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับการเข้าถึง การใช้งาน หรือการรับบริการผ่านเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการเข้าถึง การใช้งาน หรือการรับบริการผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๕.๔ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อาจทำการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในระบบประมวลผลแบบคลาวด์ (Cloud Computing) โดยใช้บริการจากบุคคลที่สามไม่ว่าด้วยในประเทศไทยหรือต่างประเทศหรือ ผู้ให้บริการเซิร์ฟเวอร์ สำหรับเว็บไซต์ การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลการจ่ายและรับชำระเงิน การคำนวณ การให้บริการโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

ในกรณีที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำเป็นต้องส่งข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่บุคคลภายนอก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลภายนอกจะดูแลข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูล ไม่ให้เกิดการสูญหาย การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ การตัดแปลง การเปิดเผย หรือการใช้งานที่ไม่ถูกต้อง

ส่วนที่ ๖ การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

หลังจากที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อาจมีความจำเป็นต้องใช้หรือเปิดเผยข้อมูลไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลนั้น จะเป็นการทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการประมวลผลข้อมูลหรือการเปิดเผยที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว หรือเป็นการเปิดเผยเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายหรือเป็นไปตามคำสั่งของหน่วยงานอื่นใด

๖.๑ แนวทางปฏิบัติในการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลภายนอก

โดยปกติภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการดูแลสุขภาพของประชาชนกับหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานอื่น จึงมีความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลระหว่างกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนและการดูแลป้องกันโรคและภัยสุขภาพ

การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ทำการแจ้งรายละเอียด แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในหนังสือแจ้งการประมวลข้อมูลส่วนบุคคลแล้วนั้น

อย่างไรก็ได้การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปยังหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง การใช้หรือ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้เป็นการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการให้บริการด้านสุขภาพแก่เจ้าของข้อมูล ส่วนบุคคลโดยตรงหรือที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว รวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ หน่วยงานมาจัดทำเป็นคลังข้อมูล จำเป็นต้องมีการทำข้อตกลงในการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลเพื่อ

๑. กำกับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม ตาม ๕.๑ และ ๕.๒

๒. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบ

๓. จำกัดการเข้าถึงเพียงเฉพาะบุคคลหรือแผนกที่เกี่ยวข้อง

๔. ใช้หรือเปิดเผยเท่าที่จำเป็นและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลนั้น

๕. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัย ป้องกันการเข้าถึง เปลี่ยนแปลง แก้ไขข้อมูลโดยมิชอบ หรืออาจถูกนำไปใช้อกเห็นจากวัตถุประสงค์

๖. มีการตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ

หน่วยงานของกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ต้องการดำเนินการ หรือร่วมมือ กับโครงการที่มีการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ให้แจ้งขอความเห็นชอบในการดำเนินการมายัง ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง (DCDO) ประจำกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทั้งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และ/หรือที่กำลังจะดำเนินการ ทั้งนี้

การให้บริการด้านสุขภาพแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง ได้แก่ การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ การรับ-ส่งต่อผู้ป่วย ระหว่างโรงพยาบาล การส่งตรวจเพื่อวินิจโรคหรือการตรวจเฉพาะทาง เช่น ส่งตรวจเอ็กซเรย์ อัลตราซาวด์ การส่งอ่านภาพเอ็กซเรย์ เป็นต้น การพื้นฟูสุขภาพ การขอสนับสนุนบริการทางการแพทย์ เช่น ขอใบอนุญาต ขอรับบริจาคอวัยวะ ขอเบิกยาพิเศษ เป็นต้น การใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาล การเบิกจ่ายประกันสุขภาพ

การใช้หรือเปิดเผยที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้แก่ การใช้หรือเปิดเผยเพื่อ การควบคุมโรคและภัยสุขภาพ พัฒนาระบวนการรักษาโรค การศึกษาของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ หรือระบบการอื่นใดตามหลักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การโอนข้อมูลไปต่างประเทศ

กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะทำการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้รับข้อมูล ในต่างประเทศ เนพากรณีที่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกำหนดให้ทำได้เท่านั้น ทั้งนี้กรรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกอาจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การโอนข้อมูลระหว่างประเทศ โดยเข้าทำข้อสัญญามาตรฐาน หรือใช้กลไกอื่นที่พึงมีตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลที่ใช้บังคับ และกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อาจอาศัยสัญญาการโอนข้อมูล หรือกลไกอื่นที่ได้รับการอนุมัติ เพื่อการโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยัง ต่างประเทศ

ส่วนที่ ๗ ข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

หากเจ้าของข้อมูลให้ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่นได นอกเหนือจากตนเอง เช่น คู่สมรส บุตรบิดา แมรดา บุคคลในครอบครัว ผู้รับผลประโยชน์ บุคคลที่สามารถติดต่อได้ในกรณีฉุกเฉิน บุคคลอ้างอิงหรือบุคคลอื่น

ที่เกี่ยวข้อง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะถือว่าเจ้าของข้อมูลรับรองว่าตนเองมีอำนาจที่จะให้ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลดังกล่าว และมีหน้าที่แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบและอนุญาตให้กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามนโยบายและแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฉบับนี้ได้

ส่วนที่ ๔ ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นระยะเวลา ทราบเท่าที่วัตถุประสงค์ของการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ยังคงมีอยู่ หลังจากนั้นกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะลบทำลายข้อมูล หรือทำให้ข้อมูลไม่สามารถระบุตัวตนได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นต้องเก็บ รักษาข้อมูลต่อไปตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกหรือหากมีความจำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น เพื่อความปลอดภัย เพื่อการป้องกันการลักทรัพย์หรือการประพฤติมิชอบ หรือเพื่อการเก็บบันทึกทางการเงิน

ส่วนที่ ๕ การรักษาความมั่นคงปลอดภัย

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะใช้มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ส่วนบุคคลซึ่งครอบคลุมถึงมาตรการป้องกันด้านการบริหารจัดการ (Administrative Safeguard) มาตรการป้องกันด้านเทคนิค(Technical Safeguard) และมาตรการป้องกันทางกายภาพ (Physical Safeguard) ในเรื่องการเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานข้อมูลส่วนบุคคล (Access Control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงและเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตและสอดคล้องกับการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และมาตรฐานที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้

- (๑) การรักษาความลับ (confidentiality)
- (๒) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity)
- (๓) สภาพพร้อมใช้งาน (availability)

ของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคลโดยมิชอบ ประกอบด้วยการดำเนินการตามมาตรการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. มาตรการป้องกันด้านการบริหารจัดการ (administrative safeguard)

๑.๑ มีการอธิบาย วิธีปฏิบัติ สำหรับควบคุมการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและอุปกรณ์ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลโดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัย เช่น กำหนดให้มีบันทึกการเข้าออกพื้นที่ กำหนดให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตรวจสอบผู้มีสิทธิผ่านเข้าออกมีการกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าถึง

ทั้งนี้ ความเข้มข้นของมาตรการ ให้เป็นไปตามระดับความเสี่ยง หรือ ความเสี่ยหายน้ำที่อาจเกิดขึ้นหากข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหล ถูกแก้ไข ถูกคัดลอก หรือ ถูกทำลาย โดยมิชอบ

๑.๒ มีการกำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตหรือการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ใช้งาน (user responsibilities) แบ่งเป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิทธิในการเข้าดู แก้ไข เพิ่มเติม เปิดเผยและเผยแพร่ การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ตลอดจนการลบทำลาย

ข้อ ๒. มาตรการป้องกันด้านเทคนิค (technical safeguard)

๒.๑ การจัดให้มีวิธีการเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับการเข้าถึง เปเปลี่ยนแปลงลบ หรือถ่ายโอนข้อมูลส่วนบุคคล ให้สอดคล้องเหมาะสมสมกับวิธีการและสื่อที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๒ การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (user access management) เพื่อควบคุม การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาต ตามระดับสิทธิการใช้งาน ได้แก่ การนำเข้า เปเปลี่ยนแปลงแก้ไข เปิดเผย ตลอดจนการลบทำลาย

๒.๓ จัดให้มีระบบสำรองและกู้คืนข้อมูล เพื่อให้ระบบ และ/หรือ บริการต่าง ๆ ยังสามารถ ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๓. มาตรการป้องกันทางกายภาพ (physical safeguard) ในเรื่องการเข้าถึงหรือควบคุมการ ใช้งานข้อมูลส่วนบุคคล (access control)

๓.๑ มีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและอุปกรณ์ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล ส่วนบุคคลโดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัย เช่น มีบันทึกการเข้าออกพื้นที่ มีเจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัยของพื้นที่ มีระบบกล้องวงจรปิดติดตั้ง มีการล็อมรัวและล็อคประตูทุกครั้ง มีระบบบัตรผ่านเฉพาะ ผู้มีสิทธิเข้าออก ทั้งนี้ความเข้มข้นของมาตรการ ให้เป็นไปตามระดับความเสี่ยง หรือ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหล ถูกแก้ไข ถูกคัดลอก หรือ ถูกทำลาย โดยมิชอบ

๓.๒ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (user responsibilities) เพื่อป้องกันการเข้าถึง ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผย การล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล การลักลอบนำอุปกรณ์เข้า-ออก

โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของข้อมูล

การจัดจ้างผู้ให้บริการภายนอก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะมี การสอบทานและปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้ให้บริการภายนอกที่ กรมการแพทย์แผนไทย และ การแพทย์ทางเลือก ทำการว่าจ้างจะมีการใช้มาตรการในการ เก็บรวบรวม ประมวลผล โอนย้าย จัดการ และรักษา ความมั่นคงปลอดภัย ของข้อมูลอย่างเพียงพอในการให้บริการภายใต้วัตถุประสงค์ของการการแพทย์แผนไทย และ การแพทย์ทางเลือกเป็นไปตามมาตรฐานต่าง ๆ ของประเทศไทย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำนโยบาย แนวทางปฏิบัติและขั้นตอนวิธีการ ต่าง ๆ เพื่อการจัดการข้อมูลอย่างปลอดภัย และป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- กำหนดนโยบายและขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ เพื่อจัดการข้อมูลอย่างปลอดภัย และอาจกำหนด เพิ่มเติมในสัญญาระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับคู่สัญญาแต่ละราย
- มีการบริหารจัดการสิทธิของพนักงานและลูกจ้างในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม

- ป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การเข้ารหัสข้อมูล การตรวจสอบตัวตนและเทคโนโลยีการตรวจจับไวรัส ตามความจำเป็น รวมถึงจัดให้มีช่องทางการสื่อสารแบบปลอดภัยสำหรับข้อมูลดังกล่าวด้วยการเข้ารหัสลับข้อมูลดังกล่าว เช่น จัดให้มีการใช้ Secure Socket Layer (SSL) protocol เป็นต้น
- บริหารจัดการให้ผู้ให้บริการภายนอกที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำการว่าจ้างต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ตามกฎหมาย และระเบียบท่าง ๆ ว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- มีการติดตามตรวจสอบเว็บไซต์และระบบออนไลน์ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกผ่านหน่วยงาน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคลากรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- ประเมินผลแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การจัดการข้อมูล และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นประจำ

ส่วนที่ ๑๐ การลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะดำเนินการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บหรือหมวดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ หรือเมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอ หรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้เพิกถอนความยินยอมในกรณีที่มีการขอความยินยอมไว้ เว้นแต่การเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งโดยปกติ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไม่ได้ใช้ฐานความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๑๑ การมีส่วนร่วมของเจ้าของข้อมูล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากเจ้าของข้อมูล ส่วนบุคคลโดยตรงเท่านั้น และต้อง "ขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนหรือระหว่างเก็บรวบรวม ข้อมูลส่วนบุคคล" เว้นแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามที่กฎหมายกำหนดหากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำเป็นต้อง "เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่น" ที่ไม่ใช่เก็บจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะแจ้ง เหตุผลความจำเป็นนั้นให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ และขอความยินยอมในเวลาตามที่กำหนด เว้นแต่การเก็บ รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๑๒ สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิในการดำเนินการ กับข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง ที่กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดูแล ดังต่อไปนี้

๑๒.๑ สิทธิในการขอรับข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง โดยเจ้าของข้อมูลมีสิทธิ ที่จะขอรับสำเนา ข้อมูลส่วนบุคคลของตน และมีสิทธิที่จะร้องขอให้ เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลของเจ้าของข้อมูล

๑๒.๒ สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองด้วยเหตุบางประการตามที่กฎหมายกำหนด

๑๒.๓ สิทธิขอให้ลบหรือทำลายข้อมูล โดยขอให้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินการลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ด้วยเหตุบางประการได้ตามที่กฎหมายกำหนด

๑๒.๔ สิทธิขอให้รับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองด้วยเหตุบางประการตามที่กฎหมายกำหนด

๑๒.๕ สิทธิขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง โดยขอให้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นถูกต้องเป็นปัจจุบัน สมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

ส่วนที่ ๑๓ การจ้างการประมวลผลหรือมอบหมายให้ประมวลผล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการทำสัญญาจ้างการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล หรือมอบหมายให้ผู้อื่นประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลดังนี้

๑๓.๑ ก่อนทำการจ้างหรือมอบหมายผู้ประมวลผลข้อมูล ต้องประเมินระบบ สอบทานและปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับจ้างหรือผู้ถูกมอบหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลมีความเหมาะสม เพียงพอ รวมถึงต้องมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนของผู้รับจ้างหรือผู้รับมอบหมาย

๑๓.๒ ในสัญญาจ้างหรือข้อตกลงการประมวลผล ต้องระบุวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บข้อมูล การแจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล การใช้ การส่งและโอนข้อมูล และการกำจัดข้อมูล

๑๓.๓ คู่สัญญาต้องลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนด

๑๓.๔ เมื่อมีการจ้างหรือมอบหมายให้มีการประมวลผลข้อมูล ต้องทำการควบคุมการประมวลผล และควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนด

๑๓.๕ เมื่อครบกำหนดการเก็บรักษาข้อมูล ต้องควบคุมให้ผู้รับประมวลผลทำลายข้อมูลตามกำหนด

ส่วนที่ ๑๔ การดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมไว้ก่อนวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนดให้ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดดำเนินการตรวจสอบแยกย่อย ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกเก็บรวมไว้ก่อนวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ ว่ายังเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ยังมีความจำเป็นต้องเก็บไว้หรือไม่ หากหมดความจำเป็นที่จะต้องเก็บรักษาไว้ ก็ให้ดำเนินการลบทำลาย

ส่วนข้อมูลที่ยังมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาไว้เพื่อใช้งานต่อไป ให้พิจารณาว่า เป็นข้อมูลที่ต้องขอความยินยอมก่อนการรวบรวมหรือไม่ (รายละเอียดในการพิจารณาขอให้ศึกษาในคู่มือปฏิบัติของข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละประเภท) หากต้องขอความยินยอมให้ประสานงานกับเจ้าของข้อมูลและถ้าเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ประสงค์

ให้กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการยกเลิกความยินยอมได้ตามประسنค์

ส่วนที่ ๑๕ แนวทางการดำเนินการลบทำลายข้อมูลส่วนบุคคล

ให้หน่วยงานที่มีความประسنค์จะลบทำลายข้อมูลรวมบัญชีข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องเสนอขอความเห็นชอบมาที่กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยเสนอผ่านเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๑๖ แนวทางการปฏิบัติเมื่อมีเหตุล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคล

เหตุล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง การที่ข้อมูลส่วนบุคคลลูกทำลาย การสูญหาย การแก้ไขเปลี่ยนแปลง การเปิดเผยหรือการเข้าถึง ส่งต่อ เก็บรักษา หรือถูกประมวลผลอย่างอื่น ไม่ว่าจะเกิดจากการทำอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือโดยอุบัติเหตุ

ในกรณีที่มีเหตุล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ผู้ที่ทราบเหตุจะต้องแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยเร็วที่สุด เพื่อที่เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะทำการตรวจสอบถึงสาเหตุที่มาและระบุจุดต้นเหตุของการล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลส่วนบุคคล พร้อมทั้งแจ้งแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และ/หรือสำนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ชักช้า รวมทั้งออกมาตรการเยียวยาเหตุกรณีล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่จดบันทึกเหตุการณ์การล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลและประเมินความเสี่ยง เมื่อเกิดการล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นในการประเมินความเสี่ยงจากการล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลนั้น อาจพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ถ้าหากพิจารณาแล้วว่า ไม่ได้มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสามารถทำการจดบันทึกไว้และอาจไม่จำเป็นต้องแจ้งแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือแจ้งต่อสำนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลถึงเหตุการณ์การล้มเหลวที่เกิดขึ้นแต่หากผลกระทบและสูงให้เห็นว่าการล้มเหลวข้อมูลอาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูง ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการดำเนินการแจ้งแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลรวมทั้งแนวทางในการเยียวยา อีกทั้งแจ้งเหตุล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ชักช้าภายในระยะเวลา ๗๒ ชั่วโมง นับจากทราบเหตุการณ์การล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วยงานควรมีการจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจดบันทึกอย่างถูกต้องและครบถ้วน สำหรับหน้าที่ในการจดบันทึกการทำให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประสานงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรืออาจให้พนักงานผู้พับเหตุการณ์เป็นผู้ทำการบันทึกแทนเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้แล้วแต่กรณี และแจ้งแก่เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงเหตุการณ์การล้มเหลวข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการหาเหตุและมาตรการเยียวยา รวมถึงติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาการล้มเหลวข้อมูลส่วนบุคคลโดยมีรายละเอียดการบันทึกหลัก ๆ ดังนี้

- วันเวลา ข้อมูล ที่บ่งชี้ถึงเหตุการณ์ล้มเหลวข้อมูลที่ทราบ
- ประเมินจำนวนรายการของข้อมูลที่ถูกลงทะเบียน ร่วมกับหรือจำนวนของผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ

- ระบุประเภทของข้อมูลที่รับไว้ให้ เช่น ชื่อ นามสกุล หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล ข้อมูลด้านการเงิน อื่น ๆ
- ระบุแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ
- ระบุช่องทางการติดต่อ ผู้ที่รับผิดชอบเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๑๗ การขอความยินยอมและการถอนความยินยอม

การใช้ฐานความยินยอมในการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นฐานในการประมวลผลที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเลือกที่จะจัดการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างเต็มที่ซึ่งกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการประมวลผลยกเว้นกรณีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามที่กฎหมายกำหนด

การกิจโดยส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นการดำเนินการโดยใช้ฐานอำนาจตามกฎหมาย เนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐที่ได้มอบให้แก่กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะด้านการสาธารณสุข หรือประโยชน์สาธารณะที่สำคัญอื่น ๆ เป็นต้น และไม่ต้องขอความยินยอม

๑๗.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องขอความยินยอม ให้หน่วยงานที่ต้องการดำเนินการดังกล่าวประสานงานกับเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนเริ่มดำเนินการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติทั้งการขอความยินยอมและการถอนความยินยอม เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามที่คู่มือปฏิบัติได้กำหนดไว้

๑๗.๒ หน่วยงานควรเลือกใช้ฐานในการประมวลผลให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการประมวลผล ข้อมูลส่วนบุคคลเนื่องจากฐานความยินยอมไม่สามารถใช้ได้ทุกรูปแบบ เว้นแต่กรณีที่ต้องขอความยินยอมตามข้อกำหนดของกฎหมายอื่น ฐานความยินยอมจะเหมาะสมเมื่อการประมวลผลข้อมูลไม่ได้มีความจำเป็นตามเงื่อนไขสัญญา นอกจากนั้นการให้ความยินยอมจะต้องเป็นสิ่งที่ทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเลือกได้ว่าจะให้หรือปฏิเสธได้ และการปฏิเสธจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการได้รับบริการตามสัญญาการขอความยินยอมจะต้องอาศัยหลักการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นธรรม และโปร่งใส (Lawfulness, Fairness, and Transparency) โดยหน่วยงานจะต้องไม่ใช้ข้อความที่เป็นการหลอกหลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์และจะต้องคำนึงความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการตัดสินใจให้ความยินยอม โดยการให้ความยินยอมจะต้องเป็นการสมัครใจ ดังนั้นการขอความยินยอมจะต้องระบุวัตถุประสงค์ในการประมวลผลข้อมูลอย่างชัดเจนว่าจะขอความยินยอมในเรื่องใด

๑๗.๓ เงื่อนไขในการใช้ฐานความยินยอมมีดังต่อไปนี้

- ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนจะจะเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผย ข้อมูลนั้น ๆ ได้
  - เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถถอนความยินยอมเมื่อได้ก็ได้
  - การใช้ฐานความยินยอมนั้นจะต้องให้สิทธิเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถปฏิเสธไม่ให้ความยินยอมได้

- การขอความยินยอมจะต้องกระทำอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ ตั้งนั้นหน่วยงานจึงควรออกแบบแบบฟอร์มการขอความยินยอม ที่ทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนว่า หน่วยงานขอความยินยอมในการประมวลผลข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ใดบ้าง

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องคำนึงถึงอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการให้ความยินยอม ทั้งนี้การขอความยินยอมจะต้องแยกส่วนออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน ไม่นำรวมอยู่ในเงื่อนไขการให้บริการ (Terms & Conditions) หรือข้อความในสัญญา

- การขอความยินยอมจะทำในรูปแบบเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

๑๗.๔ หน่วยงาน ต้องไม่ฐานความยินยอมและฐานสัญญามาปะปนกันต้องแยกให้ได้ว่าข้อมูลใด จำเป็นสำหรับการปฏิบัติตามสัญญาที่ครอบคลุมอยู่ในสัญญา ซึ่งการขอความยินยอมต้องแยกส่วนออกจากข้อความ อื่นอย่างชัดเจน ไม่นำรวมอยู่ในเงื่อนไขการให้บริการ (Terms & Conditions) เนื่องจากการกระทำดังกล่าว อาจทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดว่าหากไม่ให้ความยินยอมแล้วจะไม่ได้รับบริการหรือมีผลต่อการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการของหน่วยงาน

๑๗.๕ การใช้ฐานความยินยอมอาจเหมาะสมในสถานการณ์ที่จะประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงมากกว่า และหน่วยงานไม่สามารถประมวลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่เพิ่มเติม ขึ้นมาใหม่เองได้โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หน่วยงานจะต้องขอความยินยอมใหม่ หากต้องการประมวลผลข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่นอกเหนือจากที่เคยได้รับความยินยอมไปแล้ว เว้นแต่หากพิจารณาแล้วว่าการประมวลผลเพื่อวัตถุประสงค์นั้นสามารถทำได้ภายใต้ฐานกฎหมายฐานอื่น

๑๗.๖ การขอความยินยอมสามารถทำได้หลายวิธีเช่น

การยินยอมจากการเลือกยินยอม (Opt-in Consent) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้รับความยินยอม จากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร หน่วยงานควรออกแบบให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ต้องมีการกระทำให้ความยินยอมอย่างชัดเจน (Clear Affirmative Action) เช่น การทำเป็นช่องเช็คถูก (CheckBox) โดยให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล กด/เขียน/เช็คลงได้ (Signatures or Ticks Indicating Consent)

การขอความยินยอมในรูปแบบวาจา (Verbal Consent) สำหรับรูปแบบการขอความยินยอมนี้ ใช้ในกรณีที่มีการบันทึกความยินยอมในรูปแบบเสียง (Voice Record) ด้วยระบบดิจิทัล เช่น บันทึกผ่านการติดต่อ กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทาง Contact Center หรือผ่านทางระบบ Interactive Voice Response (IVR) โดยขอให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกดปุ่มยืนยันการให้ความยินยอม เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานจะต้องมีกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนทำการขอความยินยอมเพื่อให้มั่นใจว่าคุณหนาเป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจริง นอกจากนั้นหน่วยงานควรให้ข้อมูลแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจทางเลือกและเนื้อหาชัดเจนไม่ก่อให้ความเข้าใจผิด และให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมก็ได้ โดยสมัครใจไม่เป็นการบังคับ

๑๗.๗ การถอนความยินยอม (Withdraw of Consent)

ในกรณีที่ท่านได้ให้ความยินยอมไว้ ท่านมีสิทธิที่จะขอเพิกถอนความยินยอม ที่ให้ไว้กับหน่วยงานในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือ เปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อได้ก็ได้ และหน่วยงานจะต้องดำเนินการหยุดการประมวลผลข้อมูลที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเคยได้ให้ความยินยอมไว้

หากหน่วยงานไม่มีฐานโดยขอบด้วยกฎหมายอื่นที่จะทำการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยต่อไปให้หน่วยงานดำเนินการลบข้อมูลออก

การใช้สิทธิถอนความยินยอมผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องจัดให้มีช่องทางที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถใช้สิทธิกระทำโดยในระดับเดียวกับการให้ความยินยอม

ส่วนที่ ๑๙ การตรวจสอบและปรับปรุงระบบบริหารจัดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มอบหมายให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และผู้ประสานงานเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานในสังกัด ตรวจสอบระบบการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวปฏิบัติ และคู่มือการปฏิบัติ รายงานให้ผู้บริหารทราบ และทบทวนระบบบริหารจัดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเสนอการปรับปรุงแก้ไขคู่มือประกาศ ข้อกำหนด หรือ แบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเสนอต่อเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ ๒๐ การพัฒนาบุคลากรผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

เพื่อให้บุคลากรทุกคนของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับข้อมูลความรู้ และความเข้าใจที่เพียงพอ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้บุคลากรได้รับทราบและตระหนักถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูล จะต้องได้รับการอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนด

ส่วนที่ ๒๑ การควบคุมเอกสาร

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีการควบคุมเอกสาร แนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและคู่มือปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกหน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒๒ การปรับปรุงทบทวนหรือแก้ไขคู่มือปฏิบัติ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อาจดำเนินการปรับปรุง ทบทวน หรือ แก้ไข คู่มือปฏิบัติตามนี้ไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด หรือเป็นครั้งคราว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กฎหมาย กฎเกณฑ์ของหน่วยงาน ทางราชการที่มีอำนาจ

ส่วนที่ ๒๓ กฎหมายที่ใช้บังคับและเขตอำนาจศาล

นโยบาย และแนวปฏิบัติตามคู่มือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้อยู่ภายใต้การบังคับและตีความตามกฎหมายไทย และให้ศาลไทยเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทใดที่อาจเกิดขึ้น

ส่วนที่ ๒๓ การเปิดเผยเกี่ยวกับการดำเนินการ แนวปฏิบัติและนโยบายที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

๒๓.๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีการดำเนินการตามนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกระทรวงสาธารณสุข โดยจะเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.dtam.moph.go.th> รวมทั้งหากมีการปรับปรุงแก้ไขนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก็จะดำเนินการเผยแพร่ผ่านช่องทางดังกล่าว รวมทั้งผ่านสื่อที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ตามความเหมาะสมด้วย

๒๓.๒ การดำเนินการแนวปฏิบัติ และนโยบายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประกาศใช้นี้ จะใช้เฉพาะสำหรับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในกิจกรรมของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งรวมตลอดถึงการบริหารงาน การให้บริการและการเข้าถึงเว็บไซต์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเท่านั้น หากผู้ใช้บริการ มีการเชื่อมโยง (Link) ไปยังเว็บไซต์อื่นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกด้วย ผู้ใช้บริการจะต้องศึกษาและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ปรากฏ ในเว็บไซต์อื่นนั้นแยกต่างหากจากการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกด้วย

ส่วนที่ ๒๔ แนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer : DPO) เพื่อการประสานงานในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลและสิทธิประโยชน์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ช่วยให้สามารถบริหารความเสี่ยงและจัดการข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลต้องการใช้สิทธิ หรือมีคำร้องเกี่ยวกับการใช้สิทธิของตน หรือความยินยอมที่เจ้าของข้อมูลได้ให้ไว สามารถติดต่อได้ที่

ส่งถึง : เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

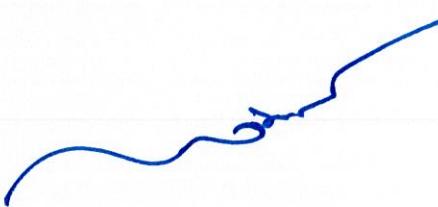
กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

อาคาร ๒ ชั้น ๕ เลขที่ ๘๙/๒๓ หมู่ ๕ ถนนติวนันท์

ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

อีเมล : tpd.dtam@gmail.com

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๓๙

(นายวีศิลป์ วิชณุโยธิน)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาการแทน
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก